

Ingrid Hutter over het leven in een getto:

“Twee jaar lang heb ik op haar deur

Ingrid Hutter leefde enkele jaren temidden van de allerarmsten in New Orleans. Ze ontmoette mensen in uitzichtloze situaties, maar zag ook veel liefde. Ze schreef er een boek over: *Het geheim van een nieuwe wereld*. “Het schrijven werkte therapeutisch. Het gevoel dat ik faalde, was overtrokken.”

TEKST: THEO BRAND FOTO'S: ROGIER CHANG

Toen een drugsdealer in het pand trok waar ze woonde, was de maat vol. Ingrid Hutter verliet de Irish Channelwijk, een beruchte achterstandswijk in New Orleans, en verhuisde naar een ander deel van de stad. Ze voelde zich schuldig: “Terwijl de mensen om me heen geen keus hadden, had ik de vrijheid om te gaan. Dat ging tegen mijn gevoel in. Maar uiteindelijk stomp je af. Je gaat het normaal vinden dat kleuters een ontwikkelingsachterstand hebben, of dat een kind op straat wordt doodgeschoten. Of je gaat eraan onderdoor.” Begin jaren negentig leefde Ingrid Hutter bijna vier jaar lang in de Josephinestraat, met enkele andere ‘volontairs’ van de internationale beweging ‘ATD Vierde Wereld’. Enige tijd geleden verscheen haar boek over haar ervaringen. “Het opschrijven van mijn ervaringen werkte therapeutisch,” zegt ze. “Het gevoel dat ik faalde omdat ik mensen had verlaten, was overtrokken. Mijn burens verhuisden ook. En als beweging hebben we nog steeds contact met mensen in de straat waar ik woonde. Ik ontdekte dat mijn ervaringen zinvol en de moeite waard waren geweest. En dat ik door mijn verblijf in New Orleans een ander mens ben geworden.”

Eenvoud

Hutter (Amsterdam, 1955) groeide op in een gereformeerd gezin met een vastomlijnde geloofsbeleving. “De vanzelfsprekendheden hielden niet op toen ik ging studeren op een christelijke Pedagogische Academie, en daarna gaf ik les op een christelijke lagere school. Mijn wereld bleef klein. Een bezoek als vijftientwintigjarige aan de oecumenische broedergemeenschap van Taizé opende mijn ogen. De eenvoud van de broeders en de stiltes in de vieringen raakten me.” Ze gaf haar onderwijsbaan op en woonde anderhalf jaar in Taizé. “Werken en bidden, die combinatie smaakte naar meer. In een gemeenschap probeer je te delen wat je hebt.” Terug in Nederland zocht ze contact met de Nederlandse afdeling van ‘ATD Vierde Wereld’ en ze liep stage op ‘t Zwervel, een boerderij bij Wijhe in Overijssel, waar arme

“Armoede haalt niet alleen het slechtste, maar ook het mooiste in mensen naar boven”

gezinnen worden opgevangen. De in 1988 overleden Franse pater Joseph Wresinski, stichter van de beweging, kwam regelmatig in Wijhe. Mede door zijn bewogenheid en charisma besloot Hutter zich voor langere tijd te verbinden. Wresinski vroeg haar om naar het internationale centrum van de beweging te komen, in de buurt van Parijs. “Hij wilde dat ik de universaliteit van extreme armoede aan den lijve zou ondervinden.” Anderhalf jaar woonde en werkte ze in het Parijse centrum.

Zondebok

Hutter: “Armoede heeft hetzelfde effect, in welke cultuur je

geklopt – toen deed ze open”

Ingrid Hutter:
“Uiteindelijk stomp je af en ga je het normaal vinden dat een kind op straat wordt doodgeschoten.”

verlegen. En ik voelde me aangetrokken tot vrouwen, wat in de omgeving waarin ik opgroeide een taboe was. Hierdoor kon ik me goed verplaatsen in iemand die het gevoel heeft niet te deugen en buitengesloten te zijn. Tegelijk moest ik me voortdurend hoeden voor het gevoel beter te zijn, omdat ik als een van de weinigen wel een opleiding had gedaan.”

Aan de deur

Als het je lukt om samen met de allerarmste en uitgesloten mensen een samenleving op te bouwen, dan werk je pas echt aan verandering, vindt ze. “Vaak vergeten we dat. We willen goede dingen doen voor mensen, maar betrekken hen er niet bij. Je kunt voedselbanken blijven oprichten en vanuit je overvloed iets afstaan. Maar dat is iets anders dan echt samen met de armen iets ontwikkelen. Ook de overheid ontwikkelt vaak beleid vóór de armen, maar niet met hen. Door mensen werkelijk te ontmoeten in hun miserabele omstandigheden, kunnen zij jou raken en jij hen. In New Orleans hebben mensen in diepe armoede mij laten zien wat liefde is, wie God is. Ook mensen die 's nachts stomdronken op je stoep zitten.”

Sommige mensen laten zich niet kennen, vertelt ze: “Twee jaar lang heb ik bij een vrouw aan de deur geklopt. Ze wilde niet open doen. Om dan vol te houden, heb je geduld nodig: stilte en meditatie. Uiteindelijk deed ze open.”

Deze vrouw behoorde uiteindelijk tot een groep met wie ‘ATD Vierde Wereld’ een bezoek bracht aan het hoofdkantoor van de Verenigde Naties. “Dat was de droom van Père Joseph,” zegt Hutter: “de groten der aarde ontmoeten de allerarmsten. Ja, ook tandeloze mensen uit panden zonder water, gas en elektra in New Orleans. En ook mensen die op de Filippijnen op kerkhoven wonen. Voordat je met mensen die nog nooit uit hun dorp of stad zijn geweest in een vliegtuig zit... Ze hebben vaak niet eens een paspoort. Met een groep van enkele honderden mensen ben ik bij de paus in het Vaticaan geweest. Ons achterliggende idee is steeds: alleen in de ontmoeting tussen mensen gebeurt er iets.”

Universele liefde

In haar jaren in de Verenigde Staten maakte Hutter de overstap naar de rooms-katholieke kerk. Ze werkte in New Orleans met veel katholieken samen, en in Taizé had ze geproefd aan de mystieke kant van het geloof. Voor dat aspect is in de rooms-katholieke traditie meer ruimte, zo ervoer ze.

In haar boek *Het geheim van een nieuwe wereld* beschrijft ze hoe haar buurman Frank, die veertig jaar niet in een kerk was geweest, getuige was van haar vormsel. Frank had kans gezien zichzelf en zijn kleren te wassen. “*Lumen Christi*,

ook leeft. Mensen worden vaak van generatie op generatie buitengesloten. Dat heeft effect op hoe mensen naar zichzelf kijken hoe ze zich voelen. Deze cirkel is moeilijk te doorbreken. Vaak gaat het om mensen die het zwarte schaap zijn of de zondebok. Mensen met wie we liever niet gezien worden of op wie we neerkijken. In Afrika worden ze bestempeld als heks. In Nederland doen we het wat subtieler en noemen we ze ‘asociaal’ of ‘multiproblem’. Maar juist deze mensen hebben ons iets te leren – over hoe we kunnen liefhebben, delen en een democratie kunnen opbouwen. Toen ik in de winter zonder jas buiten liep, wierp mijn dakloze buurman mij zijn jas toe. En mijn bovenbuurvrouw deelde haar laatste brood met twee dakloze mannen, hoewel ze erg slechte ervaringen met hen had. Zo kan ik honderden voorvallen noemen. Kleine gebeurtenissen die duidelijk maken dat armoede en uitsluiting niet alleen het slechtste, maar ondanks alles ook het mooiste in mensen naar boven halen.”

Ook laten de armen ons kanten zien van onszelf die we liever wegstoppen, zegt Hutter. “In mijn jeugd was ik enorm

weerklonk het door de kerk: licht van Christus. Eén voor één werden de kaarsen aangestoken. Frank riep luid: 'Ik wou dat ze mij een paar kaarsen gaven. Kan ik goed gebruiken als ik 's avonds zonder elektriciteit in mijn huis zit.'

Terug in Nederland raakte Hutter geïnspireerd door het hindoeïsme. Ze volgde bezinningsweken over de Bhagavad Gita: "Dat raakte me even diep als de Bijbel. Ik ben ervan overtuigd dat het in de diepte van alle religies gaat om dezelfde ervaring en om dezelfde compassie."

Later werd de boeddhistische monnik Thich Nhat Hanh een inspiratiebron voor haar. Inmiddels geeft ze ook yogales.

"Mijn spiritualiteit is breed, maar mijn wortels liggen in het christendom. Daar kom ik niet onder uit. Ik merk dat als ik in de Bhagavad Gita lees: dan zie ik allemaal beelden van Jezus voor me. Uiteindelijk gaat het om een universele liefde of een goddelijk licht. Het zijn woorden en benaderingen die uiteindelijk tekortschieten maar allemaal wel dezelfde kant op wijzen."

Onderaan

Hutter, die twee keer een relatie met een vrouw had en nu

Ingrid Hutter: "Het is moeilijk te geloven dat God van ons houdt, hoe we ook leven."

vrijgezel is, denkt dat mensen vaak lijden omdat ze niet kunnen of durven geloven dat ze goed zijn zoals ze zijn. "Dat geldt ook voor mezelf. Het is moeilijk te geloven dat God van ons houdt, wat we ook doen, hoe we ook leven. We beseffen zo weinig dat we allemaal deel uitmaken van dezelfde mensheid. Of we nu arm of rijk zijn, we zoeken allemaal wanhopig naar liefde op plaatsen waar die niet te vinden is. En dan houden we stevig vast aan wat we beschouwen als zekerheden: materiële goederen, kennis, diploma's, status, maatschappelijk aanzien, ras of religie... het maakt niet uit.

Boreas

is een naam van de wind uit het Noorden waar een groep vogels heen vliegt in V-vorm, als een kunst.

Waar ook het reiskompas naar wijst van een groep mensen die gaan reizen als vorm van kunst...

Stichting Boreas-reizen

is een reisbureau, enthousiast geleid door Ir. A.P. Woutersen en Drs. A.J. Woutersen-van Weerden. Elke reis hebben ze zelf verkend, tot in perfectie georganiseerd en leiden ze samen. ... leuke hotels... deskundige voordrachten... kleine groepen... ... vreugde... betaalbaar en... ANVR en SGR:
De kunst van het reizen, met de antroposofie als basis !

Boreas-reizen in 2010

- **Goetheanum en Odiliënberg:** 31 maart – 5 april
Geesteswetenschap, kunst en cultuur
- **Engeland:** 30 april – 9 mei
In de voetstappen van Koning Arthur
- **Ierland:** 20 – 30 mei
Wieg van de Europese mysteriën
- **IJsland:** 12 – 23 juni
Grote rondreis in pure schoonheid
- **Chartres:** 18 – 22 juli
Bron van inspiratie, vroeger en nu
- **Noorwegen:** 4 – 15 augustus
Natuur, Peer Gynt en Vikingen
- **Letland, Estland en St. Petersburg:** 7 – 17 september
Een duik in cultuur en geschiedenis
- **USA - Oostelijke Staten:** 13 – 27 oktober
Back to the roots of the States!

en kom naar de **Boreas dag**, Zondag 17 januari
14.00h. Woonoord Kraaybeek, Driebergen.
Inloop vanaf 13.30h.

Vraag onze reisbrochure !

Informatie, reisbeschrijvingen en boekingen: WWW.BOREAS-REIZEN.NL of bel 0343 412 477

We worden bang om te delen met onze medemensen. Volgens mij is dat de diepste oorzaak van ongelijkheid en lijden onder de mensen.”

De uitspraak van Jezus ‘Zalig jullie armen’ uit het Evangelie van Lucas is van grote betekenis voor Hutter: “Het Griekse woord voor ‘armen’ daar is *ptochoi* - dat wordt wel uitgelegd als armen van geest, mensen die zich aan geen enkele vorm van materieel, geestelijk of psychologisch bezit vasthouden. Zij hebben hun hele vertrouwen op God geplaatst. Maar het woord kan ook verwijzen naar de mensen die echt helemaal onderaan de sociale ladder staan. Zij die niets bezitten en geen hoop meer hebben. Degenen die we liever kwijt dan rijk zijn.” ■

Ingrid Hutter, *Het geheim van een nieuwe wereld*, uitgeverij Elikser, 250 blz., € 17,50. ATD Vierde Wereld is een internationale beweging, in 1957 in Frankrijk opgericht door Père Joseph Wresinski (1917-1988). ATD staat voor *Aide à Toute Détresse*: hulp in alle nood, ook wel vertaald als *All Together for Dignity*. Circa vierhonderd mensen zijn als vrijwilligers werkzaam onder de armen. Zie ook www.atd-vierdewereld.nl.

Allah scoort

“Neen”, zei Kees van der Staaij, terwijl hij me wat streng aankeek. “De God die zich in de Bijbel openbaart, is een drie-enige God. Jezus Christus is de zoon van God en God Zelf. Dat erkennen moslims helemaal niet. Dus: moslims en christenen aanbidden niet dezelfde God.” Geen speld tussen te krijgen.

Mijn interview met Tweede Kamerlid voor de SGP Van der Staaij was me wel bevallen. Een vriendelijke, schijnbaar onkreukbare man, gezegend met een scherp verstand en in staat om duidelijk

te formuleren.

Terwijl de ijskappen smelten, mensen bij bosjes in de WW gezet worden en oorlogen woeden, debatteert onze eerbiedwaardige volksvertegenwoordiging al twee jaar over de vraag of je een eed mag afleggen met de woorden ‘Zo waarlijk helpe mij Allah’, in plaats van ‘zo waarlijk helpe mij God’. En dat is niet het enige aan religieuze *highlights* van het afgelopen jaar. In april hield de ChristenUnie een islamcongres. In juni trok diezelfde partij door het land met een fameuze ‘islamtoer’. Naast de islamitische eedaflegging diende de SGP ook nog de Minarettenmotie in, opdat er terughoudendheid zou zijn met het bouwen van moskeeën, minaretten en, jawel, ‘opzichtige schotelantennes’.

De islam is overal. Ook, of beter gezegd: juist, bij broeders en zusters van andere gezindten. Allah scoort – en helpt vele, vele kerken, politici en organisaties aan de broodnodige publiciteit. Maar beste religieuze politici en organisaties, nu we nog fris en welgemoed aan het begin van een nieuw jaar staan, mag ik u dan wat goede voornemens aan de hand doen? Herstel uw eigen God in ere! Dien de Aanrecht-motie in, een uniek plan ter bestrijding van de werkloosheidsproblematiek: de vrouwen weer achter de kookpotten, de man krijgt haar baan, weg werkloosheid. Organiseer een debat met hoofdredacteur Henk Krol van de *Gaykrant*, waarin u hem met bijbelcitataten om de oren slaat om de verwerpelijke van homoseksualiteit te bewijzen. Laat de paus een lezing houden over verdraagzaamheid op uw volgende protestantse bijeenkomst. Het zijn maar wat ideeën, maar heus, ook daarmee kunt u voorpagina’s halen. U heeft daar helemaal geen moslims voor nodig. Zij hebben het druk genoeg met terrorisme afzweren, integratienota’s van uw seculiere collega’s in hun leven in te passen, of het *Wilhelmus* uit hun hoofd leren. Dus als iedereen toch een andere God aanbidt, haal de islam dan uit uw persberichten en promoot bijvoorbeeld uw drie-enige God. Allah heeft het al druk genoeg.

ZWANENHOF ZWANENHOF

Za-zen op woensdag, elke maand

Voor wie in groepsverband wil mediteren... we lezen een meditatieve tekst. Afgewisseld met korte loopmeditatie.

MET BEN HÖVELS

**Woensdag 6 jan, 3 februari, 3 maart,
7 april, 5 mei en 2 juni 2010**

Verstillend door klank. Dagmeditatie met Tibetaanse klankschalen

Klankschalen worden gebruikt om te komen tot een diepgaande ontspanning op lichamelijk en geestelijk niveau. MET CHRISTINA BOUDEWIJNS DE KASTE

Zondag 31 januari 2010

De taal van vrede, de taal van je hart

Gebaseerd op het gedachtegoed van M. B. Rosenberg [Geweldloze Communicatie]. Kun je horen wat er werkelijk bij iemand anders en bij jezelf speelt? Door een speciale vorm van luisteren en spreken ontstaat een diepere vorm van contact. deze workshop laat je dat ervaren. MET ANTOWI WIBBELINK-OOSTERWIJK EN HUGO A. ROELE

Vrijdag 5 tot zondag 7 februari 2010

De crisis voorbij?

Denk en spreek mee over je persoonlijke antwoorden op en over de crisis. MET SCALA.NL

Zaterdag 9 januari en 20 maart 2010

**DE ZWANENHOF
ZENDEREN**

T 074 265 95 25
info@zwanenhof.nl
www.zwanenhof.nl

Retraitehuisweg 6 • 7625 SL Zenderen